

BÖLÜM 252
AKIL HASTALARI

MADDELERİN DİZİNİ
BAŞLANGIÇ KURALLARI

1. Kısa isim
2. Yorum
3. Herhangi bir kişinin akli durumu hakkında soruşturma
4. Tıbbi şahadetname
5. Şahadetnamelerle ilgili suçlar
6. Bir kişinin akıl hastası olduğuna hüküm verilmesi ve böyle bir hükmün iptali
7. Akıl hastasının gözetimi
8. Mahkemenin bölgesel yargı yetkisi
9. İstinaflar
10. Başboş dolaşmakta olan akıl sağlığı bozuk kişilerin tutuklanması
11. Akıl sağlığından yoksun kişinin bazı durumlarda akıl hastahanesine kaldırılması
12. Akıl hastasının bu Yasa kuralları dışında alıkonamaması

I.KISIM
AKIL HASTAHANELERİ

13. Akıl hastahanelerinin saptanması
14. Kaçan akıl hastasının tekrar yakalanması
15. Akıl hastasının taburcu edilmesi veya şartlı olarak akıl hastahanesi dışında serbest kalması

CÜRÜM İŞLEYENLER İÇİN AKIL HASTAHANELERİ

16. Ceza akıl hastahanesinin saptanması
17. Suçlu akıl hastalarının mahsur tutulması
18. Suçlu akıl hastalarının tahliyesi
19. Suçlu akıl hastasının kaçması
20. Şartlı serbest kalma izni

III.KISIM

AKIL HASTALARININ AKIL HASTAHANELERİ DIŞINDA KONTROLÜ VE BAKIMI

21. Akıl hastalarının başka yerlerde alıkonmaları için ruhsat
22. Sağlık Dairesi Müdürünün ruhsatlı binalara girme yetkisi
23. Ruhsat uyarınca alıkonan akıl hastasının kaçması
24. Ruhsat uyarınca alıkonan akıl hastasının şartlı izinle serbest bırakılması

IV.KISIM

DELİ MAHPUSLAR

25. Deli mahpuslar

V.KISIM

AKIL HASTALARININ BAKIMI VE MALLARININ MUHAFAZASI

26. Akıl hastalarıyla suçlu akıl hastalarının bakım masrafları
27. Akıl hastalarıyla suçlu akıl hastalarının mallarının kontrolü ve idaresi
28. Akıl hastalarının ve suçlu akıl hastalarının bakım ve geçim masraflarının malları üzerinde yükümlülük teşkil etmesi
29. Bir akıl hastasının veya suçlu akıl hastasının akrabalarının bakım ve geçim masraflarından sorumlu tutulabilmesi

V.KISIM

SUÇLAR

30. Akıl hastalarının veya suçlu akıl hastalarının kötü muameleye tabi tutulması
31. Ruhsat sahipleri tarafından işlenen suçlar
32. Kurtarma ve kaçmasına izin verme
33. Şartlı olarak gaybubet etmesine izin verilen bir akıl hastasının veya bir suçlu akıl hastasının sorumlusunun işlediği suçlar
34. Şartlı olarak gaybubet eden akıl hastasına veya suçlu akıl hastasına kötü muamele etmek ve ziyaretçilere engel olmak
35. Bu Yasa kurallarına aykırı olarak bir akıl hastasının veya bir suçlu akıl hastasının sorumluluğunu

üzerine almak vs.

36. Teslim emrinin icrasını engelleme

VII.KISIM
ÇEŞİTLİ KURALLAR

37. Akıl hastahanesinden başka bir yere nakil

38. Bakanlar Kurulunun tüzük yapma yetkisi – Cetvel

39. Mahkeme Tüzükleri

40. Tımarhanede alıkonulan kimseler

41. Kırallığın hak ve imtiyazları

CETVEL

AKIL HASTALARININ, SUÇLU AKIL HASTALARININ VE AKIL HASTASI MAHPUSLARIN
NEZARET VE BAKIMLARINA VE BU GİBİ HASTALARIN MALLARININ İDARESİNE
İLİŞKİN YASA

1949

Bölüm 120

6/54

41/55

[29 Mayıs 1931]

Kısa İsim

1. Bu Yasa Akıl Hastaları Yasası olarak isimlendirilir.

2. Bu Yasada

Yorum

"Akıl hastahanesi" bu Yasa uyarınca saptanan bir akıl hastahanesini anlatır.

"Akıl hastası" bir deliyi anlatır ve bir idiotu veya akıl sağlığından yoksun herhangi başka bir kişiyi de kapsar.

"Ceza akıl hastahanesi" bu Yasa uyarınca saptanan bir ceza akıl hastahanesini anlatır.

"Kaza Mahkemesi" bir Kaza Mahkemesi yargıcını da kapsar.

"Mahkeme" herhangi bir Kaza Mahkemesini veya onun herhangi bir Yargıcını anlatır.

"Suç" yasa veya mevzuat uyarınca cezalandırılabilen herhangi bir fiil, teşebbüs veya ihmali anlatır;

"Suçlu akıl hastası " yargılanmakta olduğu bir Kaza Mahkemesinin veya herhangi bir Ağır Ceza Mahkemesinin direktifi ile yapılan bir soruşturma sonucu akıl hastası (insane) olduğu saptanan bir kişiyi anlatır ve bir Kaza Mahkemesinin veya herhangi bir Ağır Ceza

Bölüm 154

Bölüm 155

13/1976

55/1977

74/1989

9/1992

Herhangi

bir kişinin

akli

durumu

hakkında

soruşturma

3. Herhangi bir Mahkeme, bir muhbirin bir kişinin akıl hastalığından muzdarip ve mahsur tutulması uygun bir kişi olduğu hususunda şüphelenmesi ve inanması için makul sebebi bulunduğunu ve gerçekten bundan şüphelendiğini ve buna inandığını yeminle ihbar etmesi üzerine, böyle şüphelenilen kişiyi, uygun göreceği herhangi bir yerde sorgulayabilir, ve aynı yerde veya başka bir yerde, onun akli durumuyla ilgili olarak bir soruşturma yapabilir. Böyle bir soruşturma amaçları bakımından, Mahkeme, şüphelenilen kişi bir suçtan ötürü aleyhine şikayette bulunmuş bir kişi olmuş olsaydı sahip olacağı yetkilerle aynı yetkilere sahip olur:

Ancak, ilgili Mahkeme, uygun görürse, bu gibi bir soruşturmayı şüpheli kişinin yokluğunda ve ona celpname tebliğ edildiğine dair kanıt bulunmaksızın yapabilir.

Tıbbi

şahadet-

name

4. (1) Mahkeme, ayrıca şüpheli kişiyi muayene etmesi için bir tabip görevlendirir. Böyle bir tabip, olguların öyle yapmasını gerektirdiğini düşünüyorsa, bu Yasada şahadetname diye anılan bir belge imzalayarak şüpheli kişinin gerçekten akıl hastalığından muzdarip olduğu ve bir akıl hastası olarak mahsur tutulması gerekli bir kişi olduğunu tasdik eder, (2) Tabip şahadetnameyi vermeden önce, kendisine bilgi verebilecek herhangi bir kişiden şüpheli kişinin geçmiş tarihçesini soruşturur ve şahadetnamede bildiği ve bu gibi kişinin tedavisinde yardımcı olacağına inandığı tüm hususları beyan eder.

(3) Şahadetnamede, tabibin kanısını dayandırdığı olguların bütün ayrıntıları belirtilir ve tabibin bizzat müşahade ettiği olgular, kendisine başkaları tarafından iletilen olgulardan ayırt edilerek gösterilir.

(4) Tabibe tamamıyla başkaları tarafından iletilen olgulara dayandığı görülen herhangi bir şahadetname bu Yasa uyarınca geçerli ve etkili olmaz.

Şahadet- namelerle ilgili suçlar	<p>*5. (1) Bu Yasa uyarınca verilen ve tabip olmadığı halde kendisinin tabip olarak tanımlandığı herhangi bir şahadetnameyi bilerek ve kasten imzalayan bir kimse, suç işlemiş olur ve bir yıla kadar hapis cezasına veya yüz liraya kadar para cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilir.</p> <p>(2) Bu Yasa uyarınca verilen herhangi bir şahadetnamede herhangi bir tabip herhangi bir şey hususunda bilerek ve kasten gerçek dışı beyanda bulunursa veya herhangi bir şeyi yalan yere tasdik ederse suç işlemiş olur ve bir yıla kadar hapis cezasına veya yüz liraya kadar para cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilir.</p>
Bir kişinin akıl hastası olduğuna hüküm verilmesi ve böyle bir hükümün iptali	<p>6. (1) Bu Yasada öngörülen herhangi bir soruşturmanın yapılması üzerine, Mahkeme herhangi bir kişinin akıl hastalığından muzdarip olduğuna ve mahsur tutulması gerektiğine kanaat getirdiğinde, ve böyle bir kişinin akıl sağlığından yoksun olduğuna dair bu Yasanın gerektirdiği şahadetname verildiğinde, Mahkeme böyle bir kişinin akıl hastası olduğu ve mahsur tutulması gerekli bir kişi olduğu hususunda hüküm verebilir, ve devamla bu hastanın bakımı ve göz altında bulundurulması için bu Yasa uyarınca gerekli emri verir.</p> <p>(2) Herhangi bir kişinin istidası üzerine, herhangi bir Mahkeme, akıl hastası olduğuna ve mahsur tutulması gerekli bir kişi olduğuna dair hüküm verilmiş bir kişinin akıl sağlığının yerinde olduğu veya akıl sağlığına kavuştuğu hususunda tatmin olması üzerine, söz konusu Mahkeme hükmünü iptal edebilir ve bu hükme binaen verilmiş olan emri yürürlükten kaldırır.</p>
Akıl hastasının gözetimi	<p>7. Bu Yasa uyarınca herhangi bir kişinin akıl hastası olduğuna ve mahsur tutulması gerekli bir kişi olduğuna dair gereğince hüküm verildiğinde, herhangi bir Mahkeme, bu hastanın bir akıl hastahanesine kapatılmasını veya bu Yasanın 21.maddesi kuralları uyarınca kendisine ruhsat verilmiş bir kişi tarafından alıkonmasını emredebilir.</p>
Mahkeme- nin bölgesel yargı yetkisi İstinaflar	<p>8. Herhangi bir Mahkeme, bu Yasa uyarınca herhangi bir kişinin akıl hastası ve mahsur tutulması gerekli bir kişi olduğuna dair bir hükmü ve emri, o kişinin akıl hastası olduğu hükmüne varılması ile ilgili olguların hiç birinin Mahkemenin bulunduğu ilçe içinde meydana gelmediğine bakılmaksızın, verebilir.</p> <p>9. (1) Herhangi bir Mahkeme, bu Yasa uyarınca herhangi bir kişinin akıl hastası olduğuna ve mahsur tutulması gerekli bir kişi olduğuna hükmederse, veya bu yasanın 7. maddesi uyarınca bir emir verirse, bu hüküm veya emrin etkilediği hasta veya bu hasta adına başkası söz konusu hüküm veya emre karşı Yüksek Mahkemeye, seri yargılama yöntemiyle cezalandırılabilen herhangi bir suçtan mahkumiyet durumunda yapılan bir istinafin bağlı olduğu aynı koşullara bağlı olarak, istinaf edebilir. Böyle bir istinafin dinlenmesi üzerine Yüksek Mahkeme, ilgili Mahkemece verilmiş herhangi bir hükmü veya emri teyit edebilir, değiştirebilir veya iptal edebilir.</p> <p>(2) Mahkeme, uygun görürse, verdiği herhangi bir emrin icrasını istinafin kararı verilinceye kadar veya daha kısa bir süre için ve varsa, uygun olduğunu düşündüğü herhangi bir kayıt ve koşullara bağlı olarak durdurabilir.</p> <p>(3) İstinaf edenin yapacağı veya istinaf eden adına yapılacak bir istida üzerine, Yüksek Mahkeme veya Yüksek Mahkemenin herhangi bir Yargıcı, varsa uygun göreceği kayıt ve koşullara bağlı olarak herhangi bir zaman ve bir Mahkemenin daha önce verdiği herhangi bir emre bakılmaksızın, akıl hastası olduğuna ve mahsur tutulması gerekli bir kişi olduğuna hükmedilen kişinin, istinafla ilgili karar verilinceye kadar veya daha kısa bir süre, bakım ve nezaret altına alınması veya serbest bırakılması hususunda emir verebilir.</p> <p>Bu gibi bir emri Yüksek Mahkeme veya herhangi bir Yargıcı değiştirebilir veya yürürlükten kaldırabilir.</p>
Başboş dolaşmakta olan akıl sağlığı bozuk kişilerin tutuklan- ması	<p>10. Başboş dolaşmakta olan herhangi bir kişinin akıl sağlığından yoksun ve bu nedenle tehlikeli olduğuna inanması için makul sebepleri olan herhangi bir polis memuru, o kişiyi hemen tutuklayarak, 11. madde kurallarına tabi olarak onu, bu Yasa kuralları uyarınca, hakkında işlem yapılmak üzere Mahkeme huzuruna çıkarır veya onun tutuklanıp Mahkemeye çıkarılmasını sağlar.</p>
Akıl sağlığından yoksun	<p>11. Kamu görevlisi bir tabip veya rütbesi Müfettiş rütbesinden daha düşük olmayan bir polis memuru, akıl sağlığından yoksun olduğu ileri sürülen ve bu Yasa uyarınca hakkında işlem yapmakla görevli olduğu herhangi bir kişinin, söz konusu işlemler yapılmadan önce</p>

* Para miktarlarının güncelleştirilmesi önerilmiştir.

kişinin bazı durumlarda akıl hastahanesine kaldırılması 2. 41/55

bakım ve kontrol altına alınmasının kamu güvenliği veya o kişinin iyiliği için gerekli olduğu hususunda tatmin olursa, o kişiyi Sağlık Dairesi Müdürünün bu madde amaçları için tayin edeceği bir akıl hastahanesine veya müşahede koğuşuna kaldırabilir, ve sözü edilen akıl hastahanesi veya müşahede koğuşu sorumlusu ilgili kişiyi kabul edip orada alıkoyar, ancak bu madde uyarınca hiçbir kimse üç günden fazla bir süre için alıkonamaz.

Akıl hastasının bu Yasa kuralları dışında alıkonulmaması

12. Hiç kimse, akıl hastası olduğu ve mahsur tutulması gerekli bir kişi olduğu Mahkemece hükmedilen herhangi bir kişiyi veya herhangi bir suçlu akıl hastasını, bir akıl hastahanesi veya bu Yasanın 21. maddesi kuralları uyarınca ısdar edilen bir ruhsatta belirtilen yer dışında bir yerde kapatamaz, alıkoyamaz veya kontrolü altına alamaz.

Ancak, bu madde kuralları, şartlı olarak izinle gaybubet eden veya sözü edilen hastahane veya koğuştan bu Yasa kuralları uyarınca taburcu edilen bir akıl hastasına veya bir suçlu akıl hastasına uygulanmaz.

I. KISIM AKIL HASTAHANELERİ

Akıl hastahanelerinin saptanması

13. Bakanlar Kurulu, yayımlayacağı bir duyuruyla herhangi bir binanın tümünü veya herhangi bir kısmını, bina veya kısma ait herhangi bir alan veya başka binalarla birlikte, akıl hastahanesi olarak saptayabilir.

Kaçan akıl hastasının tekrar yakalanması

14. Herhangi bir akıl hastahanesinin Başhekimisi veya herhangi bir memuru veya müstahdemi, veya herhangi bir polis memuru, böyle bir akıl hastahanesinden kaçmakta olan herhangi bir akıl hastasını tekrar yakalayabilir, ve, böyle bir akıl hastahanesinden kaçmış olan herhangi bir akıl hastasını kaçtığı tarihten başlayarak on dört gün içinde tekrar yakalayabilir, ve tekrar yakalanan akıl hastasını ilgili akıl hastahanesine geri verebilir ve burada akıl hastası kaçmasından önceki nezaret altındaki durumuna döner.

Akıl hastasının taburcu edilmesi veya şartlı olarak akıl hastahanesi dışında serbest kalması

15. (1) Sağlık Dairesi Müdürü herhangi bir akıl hastasının, iyileşmiş olup olmamasına bakılmaksızın, bu Yasa uyarınca alıkonduğu akıl hastahanesinden taburcu edilmesini emredebilir, veya, bu Yasa kurallarına bağlı kalınması koşuluyla, uygun göreceği bir süre için, herhangi bir akıl hastasının şartlı olarak herhangi bir akıl hastahanesi dışında kalmasına izin verebilir ve söz konusu süreyi herhangi bir zaman uzatabilir.

(2) Bir kişi bir akıl hastasının kontrol ve sorumluluğunu üstleneceğine dair Sağlık Dairesi Müdürünün onaylayacağı bir anlaşma yapmadıkça, hiçbir akıl hastasının bu madde uyarınca şartlı olarak akıl hastahanesi dışında kalmasına izin verilmez.

(3) Bu madde uyarınca şartlı olarak akıl hastahanesi dışında kalmasına izin verilen bir akıl hastası, akıl hastahanesi dışında kalmasına izin verilen sürenin sona erdiği tarihte veya daha önce ilgili akıl hastahanesine dönmezse, akıl hastahanesinden kaçmış gibi söz konusu sürenin sona erdiği tarihten başlayarak on dört gün içinde herhangi bir zaman yakalanabilir.

II. KISIM CÜRÜM İŞLEYENLER İÇİN AKIL HASTAHANELERİ

Ceza akıl hastahanesinin saptanması

16. Bakanlar Kurulu, yayımlayacağı bir duyuruyla, herhangi bir binanın tümünü veya herhangi bir kısmını, bina veya kısma ait herhangi bir alan veya başka binalarla birlikte, ceza akıl hastahanesi olarak saptayabilir.

Suçlu akıl hastalarının mahsur tutulması

17. Suçlu akıl hastaları, Bakanlar Kurulunca çıkarılacak bir Emirnameyle verilecek yönerge gereğince ya bir akıl hastahanesine ya da bir ceza akıl hastahanesine kapatılabilirler

Suçlu akıl hastalarının tahliyesi

18. (1) Bakanlar Kurulu bir akıl hastahanesinde veya bir ceza akıl hastahanesinde alıkonulmuş herhangi bir suçlu akıl hastasının, iyileşmiş olup olmamasına bakılmaksızın, kesin veya şartlı olarak tahliyesini emredebilir.

(2) Rütbesi çavuş rütbesinden daha düşük olmayan bir polis memurunun yeminli ihbarı üzerine, Mahkeme, bu madde uyarınca verilmiş olan bir tahliye emrinin bağlı olduğu herhangi bir şartın ihlâl edildiğine kanaat getirirse, tahliye edilen kişinin tahliye edildiği akıl hastahanesine veya ceza akıl hastahanesine nakledilmesini emredebilir.

(3) Bu maddenin (2). fıkrası uyarınca verilen bir emir nihai ve kesin olur ve böyle bir

emirden Yüksek Mahkemeye istinaf edilemez.	
Suçlu akıl hastasının kaçması	19. Bir akıl hastahanesinden veya bir ceza akıl hastahanesinden kaçmakta veya kaçmış olan herhangi bir suçlu akıl hastası, bu hastahanesinin başhekimi veya herhangi bir memuru veya müstahdemi veya herhangi bir polis memuru tarafından yakalanıp ilgili akıl hastahanesine veya ceza akıl hastahanesine nakledilir ve kaçmamış gibi orada alıkonur.
Şartlı serbest kalma izni	20. (1) Bakanlar Kurulu, bir akıl hastahanesine veya bir ceza akıl hastahanesine kapatılmış olan herhangi bir suçlu akıl hastasını, uygun göreceği bir süre için şartlı olarak akıl hastahanesi veya ceza akıl hastahanesi dışında kalmasına izin verebilir, ve bu süreyi herhangi bir zaman uzatabilir. Böyle bir suçlu akıl hastası, akıl hastahanesi veya ceza akıl hastahanesi dışında kalmasına izin verilen sürenin veya verilen ek sürenin sona erdiği tarihte veya daha önce ilgili akıl hastahanesine veya ceza akıl hastahanesine dönmezse, söz konusu sürenin veya ek sürenin son gününde kaçmış gibi tekrar yakalanabilir. (2) Bir kişi bir suçlu akıl hastasını kontrol ve sorumluluğu altına alacağına dair Bakanlar Kurulunun onaylayacağı bir anlaşma yapmazsa, hiçbir suçlu akıl hastasının şartlı olarak dışarıda kalmasına izin verilmez.

III.KISIM

AKIL HASTALARININ AKIL HASTAHANELERİ DIŞINDA KONTROLÜ VE BAKIMI

Akıl hastalarının başka yerlerde alıkonmaları için ruhsat	21. (1) Akıl hastası ve mahsur tutulması uygun bir kişi olduğu Mahkeme tarafından hükme bağlanan herhangi bir kişinin bir akıl hastahanesi veya bir ceza akıl hastahanesi dışında herhangi bir yerde kontrol ve sorumluluğunu ve bakımını üzerine almak isteyen herhangi bir kişi, Sağlık Dairesi Müdüründen bunu yapabilmesi için bir ruhsat alır. Sağlık Dairesi Müdürü, kendi takdirine göre böyle bir ruhsatı verebilir veya vermeyi reddedebilir, veya söz konusu ruhsatı uygun göreceği kayıt ve şartlara bağlı olarak verebilir. (2) Sağlık Dairesi Müdürü, kendi takdirine göre bu madde uyarınca verilen herhangi bir ruhsatı iptal edebilir. (3) Bir akıl hastasının mahsur tutulması ile ilgili olarak verilen bir ruhsatın Sağlık Dairesi Müdürünce iptali halinde, Sağlık Dairesi Müdürü, söz konusu ruhsatın iptalinden hemen sonra herhangi bir Mahkemeye istida yapar ve bu Mahkeme de ilgili akıl hastasının bu Yasanın 7.maddesi kuralları uyarınca mahsur tutulması hususunda uygun göreceği gerekli emri verir.
Sağlık Dairesi Müdürünün ruhsatlı binalara girme yetkisi	22. Sağlık Dairesi Müdürü veya o amaçla yetkili kıldığı herhangi başka bir kişi, bu Yasanın 21. maddesi kuralları uyarınca verilen bir ruhsat uyarınca bir akıl hastasının alıkonduğu herhangi bir yere her hangi bir zaman girip ilgili akıl hastasını görebilir veya muayene edebilir ve ruhsattaki kayıt ve şartlara, varsa, uyulmasını sağlamak amacıyla gerekli olan önlemleri alabilir.
Ruhsat uyarınca tutulan akıl hastasının kaçması.	23. Bir akıl hastasının kontrol ve sorumluluğunu üstlenmesi için ruhsat sahibi olan kişi veya böyle bir kişinin herhangi bir müstahdemi veya herhangi bir polis memuru, söz konusu ruhsat uyarınca mahsur tutulduğu yerden kaçmakta olan herhangi bir akıl hastasını yakalayabilir, ve herhangi bir akıl hastasını kaçtığı tarihten başlayarak on dört gün içinde tekrar yakalayabilir ve tekrar yakalanan akıl hastasını mahsur tutulduğu yere geri verebilir ve burada akıl hastası kaçmasından önceki nezaret durumuna döner.
Ruhsat uyarınca alıkonan akıl hastasının şartlı serbest bırakılması	24. (1) Sağlık Dairesi Müdürü, bu Yasa kurallarına bağlı kalınması koşuluyla, uygun göreceği bir süre için herhangi bir akıl hastasının herhangi bir ruhsat uyarınca mahsur tutulduğu yer dışında kalmasına şartlı olarak izin verebilir, ve söz konusu süreyi herhangi bir zaman uzatabilir. (2) Bir kişi bir akıl hastasının kontrol ve sorumluluğunu üstleneceğine dair Sağlık Dairesi Müdürünün onaylayacağı bir anlaşma yapmadıkça, hiçbir akıl hastasının bu madde uyarınca şartlı olarak alıkonmuş olduğu yer dışında kalmasına izin verilmez, (3) Söz konusu ruhsat gereğince alıkonulmuş olduğu yerden bu madde uyarınca şartlı olarak gaybubet etmesine izin verilen herhangi bir akıl hastası gaybubet etmesine izin verilen sürenin sona erdiği tarihte veya daha önce geri dönmezse, söz konusu ruhsat uyarınca mahsur tutulduğu yerden kaçmış gibi, söz konusu sürenin sona erdiği tarihten

başlayarak on dört gün içinde herhangi bir zaman tekrar yakalanabilir.

IV. KISIM

AKIL HASTASI (INSANE) MAHPUSLAR

Deli mahpuslar 25. (1) Bakanlar Kurulu, herhangi bir cezaevinde herhangi bir nedenle hapsedilen herhangi bir kişinin akıl hastası (insane) olduğu hususunda tatmin olursa, alacağı bir karar üzerine ısdar edilecek bir yetki belgesiyle söz konusu kişinin Bakanlar Kurulunun uygun göreceği bir akıl hastahanesine veya bir ceza akıl hastahanesine nakledilmesini ve bu maddede öngörüldüğü biçimde tahliye edilinceye kadar orada alıkonmasına karar verebilir.

(2) Herhangi bir mahpusun bu madde uyarınca bir akıl hastahanesinde veya bir ceza akıl hastahanesinde alıkonduğu durumlarda, ilgili akıl hastahanesi veya ceza akıl hastahanesi başhekiminin söz konusu mahpusun akıl sağlığının yerinde olduğunu tasdik eden bir şahadetname vermesi üzerine, Bakanlar Kurulu, alacağı bir karar üzerine ısdar edilecek bir yetki belgesiyle, ilgili mahpusun hapis cezası süresi sona ermişse ve başka herhangi bir ceza yükümlülüğü yoksa, tahliye edilmesine karar verebilir; veya bu kişinin hapis cezası çekme yükümlülüğü veya başka bir ceza yükümlülüğü varsa, bir akıl hastahanesine veya bir ceza akıl hastahanesine nakledilmesi için yetki belgesi ısdar edilmemiş gibi çekmekle yükümlü olduğu hapis cezasını veya başka cezayı çekmek üzere nakledildiği cezaevine geri gönderilmesine karar verebilir.

Ancak, hapis cezasına çarptırılmış bir mahpusun bir akıl hastahanesinde veya bir ceza akıl hastahanesinde alıkonduğu süre mahkumiyeti uyarınca çekilmiş hapis cezası süresi olarak hesaplanır..

(3) Bu madde kuralları uyarınca bir akıl hastahanesine veya bir ceza akıl hastahanesine nakledilen herhangi bir kişinin hapislik süresi sona ermekle beraber bu kişinin akıl sağlığının yerinde olduğu tasdik edilmediğinde, Sağlık Dairesi Müdürü bu Yasanın 3. maddesi kuralları uyarınca Mahkemeye istida yapar ve böyle bir istida üzerine, Mahkeme, söz konusu kişinin akli durumu hakkında soruşturma yapar ve bu husustaki hükmünü verir.

2.6/54 (4) Bu madde kurallarına bakılmaksızın, Bakanlar Kurulu, çıkaracağı bir yetki belgesiyle bu madde uyarınca bir akıl hastahanesinde veya bir ceza akıl hastahanesinde alıkonmuş olan ve bundan böyle bu maddede "akıl hastası mahpus" diye anılacak olan herhangi bir mahpusu kesin olarak veya uygun göreceği şartlara bağlı olarak tahliye edebilir.

2.6/54 (5) Bu maddenin (4).fıkrasına dayanarak bir deli mahpus şartlı olarak tahliye edildiğinde, Bakanlar Kurulu, tahliye şartlarından herhangi birinin ihlal edildiğine kanaat getirirse veya şartlı tahliye iptal edilirse, çıkaracağı bir yetki belgesiyle söz konusu deli mahpusun göz altına alınmasına ve --

(a) yetki belgesinde belirtilen akıl hastahanesine veya ceza akıl hastahanesine nakledilmesine direktif verebilir ve bunun üzerine, deli mahpus, yetki belgesinde belirtilen hastahaneye, bu yasanın yukarıdaki kuralları uyarınca nakledilmiş gibi kabul edilir ve orada alıkonur; veya

(b) deli mahpusun akıl sağlığı yerinde ise ve hapis cezasını çekme yükümlülüğü devam ediyorsa, yükümlü olduğu hapis cezasını çekmek üzere yetki belgesinde zikredilen bir cezaevine nakledilmesine direktif verebilir.

V.KISIM

AKIL HASTALARININ BAKIMI VE MALLARININ MUHAFAZASI

Akıl hastalarıyla suçlu akıl hastalarının bakım masrafları 26. Akıl hastalarının veya suçlu akıl hastalarının bir akıl hastahanesinde veya bir ceza akıl hastahanesinde alıkondukları sırada bakımlarıyla ilgili masraflar, bu Yasa kurallarına bağlı kalınması koşuluyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti bütçesinden karşılanır.

Akıl hastalarıyla suçlu akıl hastalarının mallarının kontrolü ve idaresi 27. (1) Herhangi bir akıl hastasının veya suçlu akıl hastasının, akıl hastası veya suçlu akıl hastası olarak mahsur tutulmasından önce mutad olarak ikamet etmekte olduğu yerde yargı yetkisine sahip olan ve bundan böyle ilgili Kaza Mahkemesi diye anılacak olan Kaza Mahkemesi, bu gibi bir akıl hastasının veya suçlu akıl hastasının mallarının muhafaza, kontrol ve idaresini yapar:

Ancak, herhangi bir meselede hangi Kaza Mahkemesinin yargı yetkisine sahip olduğu hususunda herhangi bir şüphe olması halinde, bu Yasayla Kaza Mahkemesine verilen yetkiler Lefkoşa Kaza Mahkemesi tarafından kullanılabilir.

(2) Kaza Mahkemesi

(a) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti hükümeti adına herhangi bir kişi tarafından; veya

(b) akıl hastasının veya suçlu akıl hastasının yararı için veya mallarının veya işlerinin gereğince ve doğru dürüst idaresi için iyi niyetle yapıldığına ilgili Kaza Mahkemesini

tatmin eden herhangi bir kişi tarafından

yapılan bir istida üzerine, akıl hastasının veya suçlu akıl hastasının malları için bundan böyle ilgili idare memuru olarak anılacak bir idare memuru atayabilir. İdare memuru, Mahkemeye, söz konusu akıl hastasının veya suçlu akıl hastasının mallarını ve işlerini gereğince ve doğru dürüst idare edeceğine dair Mahkemenin uygun göreceği bir teminat verir.

İdare memuru, bu gibi bir akıl hastasının veya suçlu akıl hastasının mallarının kontrol ve sorumluluğunu akıl hastası veya suçlu akıl hastası ölünceye veya iflas edinceye kadar, veya

(a) akıl hastası olduğu ve mahsur tutulması gerekli bir kişi olduğu hususunda hüküm verilmiş bir kişi ile ilgili olarak, söz konusu hüküm iptal edilinceye kadar; veya

(b) bir suçlu akıl hastası ile ilgili olarak, Mahkeme başka bir emir verinceye kadar, üzerine alır.

(3) İdare memuru, istidayı yapan kişi, veya Kaza Mahkemesinin uygun görebileceği ve idare memuru olarak atanmaya istekli ve idare memuru görevlerini yerine getirebilecek yeteneğe sahip herhangi başka bir kişi olabilir.

(4) Kaza Mahkemesi, idare memuruna Mahkemenin uygun göreceği bir ücret almasına izin verebilir.

(5) İdare memuru, akıl hastasının veya suçlu akıl hastasının bir akrabası veya mallarının ve işlerinin gereğince ve doğru dürüst idare edilmesinde menfaati veya ilgisi olan herhangi bir kişi tarafından yapılacak bir istida üzerine Kaza Mahkemesini tatmin edecek bir sebep gösterilmesi üzerine, veya re'sen, Mahkeme tarafından görevden alınabilir, ve idare memurunun ölümü veya görevden alınması halinde, ölen veya görevden alınan idare memurunun yerine Kaza Mahkemesi tarafından aynı yöntemle ve aynı şartlara bağlı olarak yeni bir idare memuru atanabilir.

(6) Bu madde kuralları, bu Yasanın 25. maddesi kuralları uyarınca bir akıl hastahanesine veya bir ceza akıl hastahanesine nakledilen deli mahpuslara uygulanmaz.

Akıl hastalarının ve suçlu akıl hastalarının bakım ve geçim masraflarının malları üzerinde yükümlülük teşkil etmesi

28. (1) Kaza Mahkemesi, Sağlık Dairesi Müdürünün veya bu amaçla yazılı olarak yetkili kıldığı herhangi bir kişinin istidası üzerine, akıl hastası olduğuna ve mahsur tutulması gerekli bir kişi olduğuna Mahkemece hükmedilen herhangi bir kişinin veya bir suçlu akıl hastasının mallarının veya mallarından elde edilen gelirin, ilgili akıl hastasının veya suçlu akıl hastasının bakım ve geçim masraflarının karşılanması veya geçmişteki bakım ve geçim masraflarının veya bu masraflara tuta ödenmesi veya bu gibi masraflardan Kaza Mahkemesinin makul göreceği bir bölümünün ödenmesi için kullanılması konusunda emir verebilir ve söz konusu bakım ve geçim masrafları ilgili akıl hastasının veya suçlu akıl hastasının malları üzerinde bir yükümlülük oluşturur ve söz konusu malların idare memuru, akıl hastası veya suçlu akıl hastası mallar üzerinde yükümlülük oluşturma yetkisine sahipmiş gibi ve böyle bir yükümlülüğün oluşturulmasını imzası tahtında kabul etmiş gibi, malları emirde vazedilen kayıt ve şartlar uyarınca kullanmakla yükümlü olur.

(2) Bu madde kuralları, bu Yasanın 25. maddesi kuralları uyarınca bir akıl hastahanesine veya bir ceza akıl hastahanesine nakledilen akıl hastası mahpuslara uygulanmaz.

Bir akıl hastasının veya suçlu akıl hastasının akrabalarının bakım ve geçim masraflarından sorumlu tutulabilmesi.

29.(1) Akıl hastasının veya suçlu akıl hastasının hiçbir malı olmadığı veya malının tam olarak bakım ve geçimi için yeterli olmadığı, veya malının 28. madde uyarınca bir emir verilmesine cevaz verecek kadar yeterli olmadığı Kaza Mahkemesini tatmin edecek biçimde kanıtlandığında, Kaza Mahkemesi, Sağlık Daire Müdürünün veya o amaçla yazılı olarak yetkilendirdiği herhangi bir kişinin istidası üzerine, akıl hastası olduğu ve mahsur tutulması gerekli bir kişi olduğuna Mahkemece hükmedilen herhangi bir kişinin veya bir suçlu akıl hastasının kocasının, karısının, babasının, annesinin, erkek kardeşlerinin, kız kardeşlerinin, veya meşru çocuklarının tümünün veya Mahkeme tarafından gösterilenlerinin, akıl hastasının veya suçlu akıl hastasının herhangi bir akıl hastahanesinde veya bir ceza akıl hastahanesinde mahsur tutulduğu sırada bakım ve geçimi için yapılan masraflar için veya masraflara tuta Kaza Mahkemesinin direktif verebileceği oranda katkıda bulunulmalarını emredebilir.

Ancak ilgili Kaza Mahkemesi

(a) Sağlık Dairesi Müdürünün böyle bir emir için ilgili Kaza Mahkemesine istida yapma niyetinde olduğuna dair yükümlü kılınması istenen kişiye veya kişilere yeterli ihbarda bulunduğu; ve

(b) katkıda bulunması istenen kişi veya kişilerin olanaklara sahip olup böyle bir katkıda bulunabilecek durumda oldukları,

hususlarında tatmin edilmedikçe böyle bir emir verilemez:

*Yine ancak, bu madde uyarınca ödenmesi emredilecek toplam katkı miktarı haftada iki lirayı aşmaz.

(2) Bu madde uyarınca verilen bir emir, Sağlık Dairesi Müdürü veya böyle bir emirden etkilenen herhangi bir kişi tarafından ilgili Kaza Mahkemesine yapılacak istida üzerine zaman zaman değiştirilebilir.

(3) Bu madde uyarınca verilen herhangi bir emre veya böyle bir emri değiştiren herhangi bir emre karşı, bir Kaza Mahkemesinin verdiği hükme karşı Yüksek Mahkemeye yapılan istinaflarda izlenen aynı usul ile ve uygulanan aynı Tüzüklere bağlı olarak, Yüksek Mahkemeye istinaf edilebilir.

(4) Bu madde kuralları, bu Yasanın 25. maddesi kuralları uyarınca bir akıl hastahanesine veya bir ceza akıl hastahanesine nakledilen akıl hastası mahpuslara uygulanmaz.

IV.KISIM SUÇLAR

Akıl hastalarının veya suçlu akıl hastalarının kötü muameleye tabi tutulması	*30. Herhangi bir akıl hastahanesinde veya ceza akıl hastahanesinde görevli herhangi başhekim, memur, hastabakıcı, bakıcı, müstahdem veya başka bir kişi, veya bu yasanın 21. maddesi uyarınca verilen bir ruhsat gereğince herhangi bir akıl hastasının mahsur bulundurulduğu herhangi bir yerin sahibi veya böyle bir yerde istihdam edilen herhangi bir kişi, bu gibi akıl hastahanesinde, ceza akıl hastahanesinde veya mahsur tutulduğu yerde tutulan bir akıl hastasına veya bir suçlu akıl hastasına vurur, kötü muamele yapar veya onu kasten ihmal ederse suç işlemiş olur ve seri yargılama sonucu mahkum edilmesi halinde altı aya kadar hapis cezasına veya yirmi liraya kadar para cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilir.
Ruhsat sahipleri tarafından işlenen suçlar	*31. Bu Yasanın 21. maddesi uyarınca kendisine ruhsat verilen herhangi bir kişi (a) bu ruhsatın kayıt ve koşullarına uymayı ihmal ederse ;veya (b) Sağlık dairesi Müdürünün veya yetkilendirdiği herhangi bir kişinin bir akıl hastasının alıkonulduğu herhangi bir yere girmesine izin vermeyi red veya ihmal ederse; veya (c) Sağlık Dairesi Müdürünün veya yetkilendirdiği herhangi bir kişinin söz konusu ruhsat uyarınca alıkonulmuş herhangi bir akıl hastasını görmesine veya muayene etmesine izin vermeyi red veya ihmal ederse, suç işlemiş olur ve seri yargılama sonucu mahkum edilmesi halinde bir yıla kadar hapis cezasına veya yüz liraya kadar para cezasına veya iki cezaya birden çarptırılabilir.
Kurtarma ve kaçmasına izin verme	*32. (1) Herhangi bir kişi, bu Yasa uyarınca bir akıl hastahanesine, bir ceza akıl hastahanesine veya herhangi bir yasal alıkoyma yerine götürülmekte olan veya böyle bir hastahane veya yerde mahsur tutulmakta olan herhangi bir akıl hastasını veya suçlu akıl hastasını kurtarırsa, ve herhangi bir akıl hastahanesinin herhangi bir görevlisi veya müstahdemi veya herhangi bir yasal alıkonma yerinde herhangi bir müstahdem, bu Yasa uyarınca herhangi bir akıl hastahanesinde, ceza akıl hastahanesinde veya başka yerde mahsur tutulan herhangi bir akıl hastasını veya suçlu akıl hastasını saklarsa veya kasti ihmal veya göz yumma suretiyle kaçmasına izin verirse suç işlemiş olur ve seri yargılama sonucu mahkum edilmesi halinde beş yıla kadar hapis cezasına veya elli liraya kadar para cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilir. (2) Herhangi bir akıl hastahanesinin veya ceza akıl hastahanesinin herhangi bir görevlisi veya müstahdemi, görevli olduğu akıl hastahanesinde veya ceza akıl hastahanesinde bu yasa kuralları uyarınca mahsur tutulmakta olan herhangi bir akıl hastasının veya suçlu akıl hastasının dikkatsizlik yüzünden kaçmasına izin verirse, suç işlemiş olur ve seri yargılama sonucu mahkum edilmesi halinde yirmi liraya kadar para cezasına çarptırılabilir.
Şartlı olarak gaybubet etmesine izin verilen bir akıl hastasının veya bir suçlu akıl hastasının	*33. Şartlı olarak gaybubet etmesine izin verilen bir akıl hastasının veya bir suçlu akıl hastasının kontrol ve sorumluluğunu üzerine alan herhangi bir kişi, (a) böyle bir akıl hastası veya suçlu akıl hastası için uygun barınak, giyecek, yiyecek, gerekli olduğunda tıbbi bakım veya diğer gereksinimleri sağlamayı ihmal ederse veya bu gibi bir hastaya gerekli bakım ve özeni göstermeyi ihmal ederse ;veya

* Para miktarının güncelleştirilmesi önerilmiştir.

* Para miktarının güncelleştirilmesi önerilmiştir.

sorumlusu- nun işlediği suçlar	+(b) böyle bir akıl hastasının veya suçlu akıl hastasının, serbest bırakıldığı akıl hastanesi veya ceza akıl hastahanesinde görevli herhangi bir tabip tarafından veya İlçe Hastahane Başhekimi (District Medical Officer) tarafından ziyaret edilmesine izin vermeyi reddederse, suç işlemiş olur ve seri yargılama sonucu mahkum edilmesi halinde altı aya kadar hapis cezasına veya yirmi liraya kadar para cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilir.
Şartlı olarak gaybubet eden akıl hastasına veya suçlu akıl hastasına kötü muamele etmek ve ziyaretçile- re engel olmak.	*34. Şartlı olarak gaybubet eden herhangi bir akıl hastasına veya suçlu akıl hastasının şartlı olarak serbest bırakıldığı akıl hastahanesinde veya ceza akıl hastahanesinde görevli herhangi bir tabibe veya bir İlçe Hastahanesi Başhekimine (District Medical Officer) ilgili akıl hastasını veya suçlu akıl hastasını ziyaret ettiği veya ziyarete teşebbüs ettiği sırada engel olan herhangi bir kişi, suç işlemiş olur ve seri yargılama usulü sonucu mahkum edilmesi halinde üç aya kadar hapis cezasına veya on liraya kadar para cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilir.
Bu Yasa kurallarına aykırı olarak bir akıl hastasının veya bir suçlu akıl hastasının sorumlulu- ğunu üzerine almak v.s.	*35. Akıl hastası olduğuna ve mahsur tutulması uygun bir kişi olduğuna Mahkemece hükmedilen herhangi bir kişiyi veya bir suçlu akıl hastasını bu Yasa kurallarına aykırı olarak mahsur tutan, alıkoyan veya kontrol ve sorumluluğu altına alan herhangi bir kişi bir suç işlemiş olur ve seri yargılama sonucu mahkum edilmesi halinde iki yıla kadar hapis cezasına veya elli liraya kadar para cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilir.
Teslim emrinin icrasını engellem e	*36. Bir akıl hastasının veya bir suçlu akıl hastasının bir akıl hastahanesine veya bir ceza akıl hastahanesine teslim edilmesine ilişkin herhangi bir emri icra etmekte olan herhangi bir kişiye karşı koyan veya onun görevini yapmasına engel olan herhangi bir kişi bir suç işlemiş olur ve seri yargılama sonucu mahkum edilmesi halinde altı aya kadar hapis cezasına veya yirmi liraya kadar para cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilir.

VII.KISIM

ÇEŞİTLİ KURALLAR

Akıl hastahane- sinden başka bir yere nakil	37. (1) Bakanlar Kurulunun, gerekli görülen durumlarda, bu Yasa kuralları uyarınca herhangi bir akıl hastahanesinde mahsur tutulan herhangi bir kişinin akıl hastahanesinden başka bir yere nakledilmesini ve orada bakım veya tedavi için alıkonmasını emretmesi yasaldır. (2) Bu Yasa kuralları, uygulanabildikleri ölçüde, böyle bir akıl hastasına ve alıkonması emrolunan yere, söz konusu kişi hiç nakledilmemiş gibi ve alıkonduğu yer bir akıl hastahanesiymiş gibi, uygulanır.
Bakanlar Kurulunun tüzük yapma yetkisi	38. Bakanlar Kurulu, Resmi Gazete'de yayınlanmak üzere (a) Akıl hastahanelerinin veya ceza akıl hastahanelerinin yönetimini, bu hastahanelerde alıkonulan hastaların bakım ve muhafazasını ve bakımları için ödenecek ücretleri düzenleyen; (b) Herhangi bir akıl hastahanesinde veya ceza akıl hastahanesinde özel veya kişisel koşullar tesis edilmesini ve bu tür koşulların kullanımı için ücret ödenmesini öngören;
Cetvel	(c) İdare memurlarının görev ve yetkilerini düzenleyen; Ancak, bu gibi tüzükler yapılmaya kadar idare memurlarının görev ve yetkileri bu Yasaya ekli Cetvelde gösterilen kurallara göre düzenlenir;

+ Sağlık Hizmetleri teşkilatındaki değişikliğe uygun olarak "İlçe Hastahane Başhekimi (District Medical Officer)" makamının karşıtının ikamesi için değişiklik önerilmiştir.

* Para miktarının güncelleştirilmesi önerilmiştir.

(d) Bu Yasanın öngördüğü konularla ilgili olarak kullanılacak formları saptayan;
(e) Bu Yasa kurallarının uygulamasını sağlamak amacıyla, kural konması gerekli olan herhangi başka bir konuda kural koyan,
Tüzükler yapılabilir.

Mahkeme Tüzükleri	**39. Bakanlar Kurulu Yüksek Mahkeme Başkanının tavsiyesi ve yardımı ile akıl hastalarıyla ilgili mahkeme kararlarının verilmesi veya iptal edilmesi, bir kişinin akıl hastası olduğuna dair hüküm verilmesi veya böyle bir hükmün iptali ve akıl hastalarının bakımı ve geçimi, ve bir akıl hastasının veya suçlu akıl hastasının mallarının kontrol ve idaresi konularında bu Yasa uyarınca herhangi bir Mahkemede veya ilgili Kaza Mahkemesinde başlatılacak işlemlerle ilgili olarak (form ve ücretler dahil) izlenecek usulü düzenleyen Mahkeme Tüzükleri yapılabilir.
Tımarhanede alıkonulan kimseler	*40. Bu Yasa yürürlüğe girdiği zaman Lefkoşa'nın yaklaşık bir mil güney doğusunda bulunan ve Tımarhane diye bilinen yerde alıkonmakta olan tüm kişiler orada yasal biçimde alıkonmuş sayılırlar ve bu Yasa kuralları uyarınca akıl hastası olan ve mahsur tutulmaları uygun olan kişiler olduklarına Mahkemece hükmedilmiş gibi veya suçlu akıl hastasıymışlar gibi, bu Yasa kuralları bu gibi kişilere ve bu gibi kişilerin mallarına uygulanır.
Kırallığın hak ve imtiyazları	**41. Bu Yasanın içerdiği hiçbir kural Majestelerinin, veya Majesteleri adına Valinin sahip olduğu hak veya imtiyazlara halel getirmez..

CETVEL
(Madde 38)

İDARE MEMURLARININ GÖREV VE YETKİLERİYLE İLGİLİ TÜZÜK

- İdare memuru, bu Yasa ve bu Tüzük kurallarına bağlı kalınması koşuluyla, akıl hastasının veya suçlu akıl hastasının malını emaneten bir tröst altında elinde tutar ve korur ve bu maldan elde edilen geliri akıl hastasının veya suçlu akıl hastasının kullanması ve yararlanması için zaman zaman uygun göreceği menkul kıymetlere yatırım yapmak suretiyle değerlendirilebilir.
- İdare memuru, elinde bulunan paranın nasıl kullanılacağı konusunda direktif verilmesi için Kaza Mahkemesine istida yapabilir.
- İdare memuru, Kaza Mahkemesince yönerilecek zaman veya zamanlarda, Mahkemeye, akıl hastasına veya suçlu akıl hastasına ait maldan elde ettiği gelir ve yaptığı masrafların tam ve doğru bir hesabını sunar. Kaza Mahkemesi söz konusu hesabın yeminle doğrulanmasını isteyebilir.
- İdare memuru, akıl hastasının veya suçlu akıl hastasının malının herhangi bir kısmını icar etmek yetkisine sahiptir. Ancak Kaza Mahkemesinin onayı alınmadıkça hiçbir icar

** Anayasanın 154. maddesi ışığında değişiklik yapılması önerilmiştir.

* Geçici kuraldır. Uygulaması kalmadığından kaldırılması önerilmiştir.

** Uygulaması kalmadığından kaldırılması önerilmiştir.

süresi iki yıldan daha uzun olamaz.

5. İdare memuru, Kaza Mahkemesinin izniyle akıl hastasının veya suçlu akıl hastasının malının herhangi bir bölümünü ipotek edebilir, satabilir veya devredebilir.

6.İdare memuru, akıl hastasının veya suçlu akıl hastasının karısının veya kocasının veya çocuğunun ve Kaza Mahkemesinin onayına bağlı olarak, bakım ve geçimi tamamen veya kısmen bu gibi bir akıl hastası veya suçlu akıl hastası tarafından sağlanmakta olan herhangi başka bir kişinin bakım ve geçimi için akıl hastasının veya suçlu akıl hastasının malından veya malının gelirinden zaman zaman uygun göreceği ödeme ve tahsisatta bulunulmasını sağlayabilir.